



Vordingborg Kommune
Udvalget for børn, unge og familie
Vordingborg

Dato: 24.3.2021
Deres ref.:
Vor ref.:
Sagsbehandler: JRB

Høring om fremtidens pejlemærker

Vordingborg Kommune har sendt "Fremtidens pejlemærker for et bæredygtigt skolevæsen i udvikling" i høring. Her følger BUPL's bemærkninger.

Det fremgår af det fremlagte notat, at elevernes karakterer ved folkeskolens afgangsprøve ligger moderat til væsentligt under landsgennemsnittet, og at afgangseleverne i kommunens skoler præsterer dårligere end deres kammerater i andre af landets kommuner på flere andre parametre. Samtidig fremgår det, at trivselsmålingerne på kommunens skoler også peger i den gale retning. Endelig pointerer notatet, at kommunen står foran faldende børnetal, og at man politisk bør tage stilling til en række elementer for at sikre økonomisk balance på området fremover. Det gælder de eksisterende tildelingsmodeller, anvendelse af bygningsmasse og andet.

Strategisk fokus og analyser af årsager

BUPL's overordnede opfattelse er, at notatet på en række områder stritter i forskellige retninger, og der mangler strategisk refleksion over, hvordan man takler områdets udfordringer.

Notatets mest iøjnefaldende mangel er fraværet af overvejelser, teorier og hypoteser om årsagerne til de konstaterede mangelfulde faglige og trivselsmæssige resultater. Hvad skyldes det reelt, at skoleelever i Vordingborg får dårligere karakterer og trives ringere end gennemsnittet af danske børn?

I stedet fokuserer notatet på tiltag, som allerede er gennemført, er i støbeskeen eller bragt i forslag. Og man opfordrer kommunens interessenter til at komme med flere.

Tiltagene har meget forskellig karakter. Mens indsatsen målrettet ordblinde er indlysende væsentlig for karakterer og trivsel, har andre af de oplyste tiltag umiddelbart en mere marginal effekt på problemerne.

Notatet efterlader derfor indtryk af, at der mangler strategisk fokus. Hvor skal kommunen først og fremmest sætte ind med ressourcer, hvis man vil gøre en forskel på læring og trivsel. Og hvilket erfarings-, videns-, teori- og forskningsgrundlag sandsynliggør, at bestemte tiltag vil have en effekt.

Tiltag som virker

Der er i bedste fald lagt op til spredt fægtning, når det handler om at finde løsninger. I værste fald risikerer man at træffe beslutninger uden effekt.

Samtidig overser man det mest åbenlyse indsatsområde, nemlig den tidlige indsats. Det er overraskende, at man ikke tillægger børns hjemmebaggrund, mulighederne for at styrke den tidlige indsats i dagtilbud, øget fokus på børnenes sociale relationer og trivsel samt muligheden for at revitalisere kommunens fritidstilbud større vægt i arbejdet for at få skolen på rette kurs igen.

Tidlig indsats

Betydningen af tidlig indsats i dagtilbud er velbeskrevet forskningsmæssigt. Navnlig de tre først år af et barns liv har afgørende betydning for børnenes fremtidsmuligheder.

Børn, der har gået i daginstitution med gode normeringer og en høj andel af uddannet personale klarer sig bedre i skolen og senere i livet, end børn, der har gået i andre institutioner. Også overgange mellem dagtilbud og skole tilskrives væsentlig betydning for, hvordan børn trives og præsterer i skolen.

Helhedsforståelse af børns liv og behov

Forskningen peger også på, at en helhedsforståelse af børns liv er nødvendig for at begribe, hvad der skal til for, at børn lærer bedst. Det er tydeligt, at trivsel er en forudsætning for læring, og for skolebørn er trivsel tæt forbundet med sociale relationer, fravær af mobning og social udsathed.

Skoleklubbernes potentiale

I betragtning af, at notatet omhandler læring og trivsel på skolerne, er det opsigtsvækkende, at skoleklubberne helt er udeladt af teksten. Vi efterlyser en mere professionel tilgang til fritidstilbuddenes samfundsmæssige rolle og deres betydning for børns trivsel og læring.

SFO'er, klubber og fritidshjem har en væsentlig rolle at spille for dannelsen af trygge sociale relationer, forbyggende arbejde og samarbejdet med forældre. Herunder socialt udsatte. Det manglende fokus på skoleklubbernes muligheder for at styrke skolevæsenet i Vordingborg Kommune er ud fra en professionel vinkel helt uforståelig.

Andre bemærkninger

Klassekvotienters betydning

Notatet mangler overvejelser omkring, hvad eksempelvis klassekvotienter betyder for børnenes indlæring, og hvordan det kan være, at karaktererne er mangelfulde til trods for, at der er ret få børn i hver klasse.

Privatskolernes succes

Vi noterer os også, at 25 procent af eleverne i Vordingborg søger privatskole - væsentlig flere end på landsplan - men der mangler en overvejelse omkring sammenhængen mellem de faglige- og trivselsmæssige problemer på den ene side og søgningen til private skoler på den anden.

Betydningen af socioøkonomiske forhold

I tilknytning hertil undrer vi os også over, om analyserne tager højde for forældrenes socioøkonomiske forhold. Det er ellers en væsentlig oplysning, der kan sige noget om, hvorvidt skolen faktisk formår at løfte børnene fagligt fra det udgangspunkt, de nu en gang har.

Manglende sammenhæng med økonomiske udfordringer

BUPL har pt. ingen bemærkninger til den del af sagen, som omhandler skolernes økonomi, men notatet formår ikke at knytte skolernes og elevernes udfordringer sammen med økonomien. Det fremstår nærmest, som om det er to af hinanden uafhængige udfordringer.

Når man står i en situation, hvor man er presset fra alle sider økonomisk, fagligt og trivselsmæssigt, bør man være endnu mere bevidst om sin samlede strategi og om, at pengene investeres der, hvor de gør mest gavn.

Anbefaling

Efter BUPL's vurdering er notatet ikke i den fremlagte form egnet som rettesnor for tiltag, der kan løse de læringsmæssige og trivselsmæssige udfordringer i Vordingborg Kommunes skoler. Og med udgangspunkt i vores bemærkninger opfordrer vi udvalget til at sikre, at der foretages væsentlige ændringer i notatet.

Venlig hilsen

Joakim Rex Blankschøn
Faglig sekretær, BUPL Sydøst
jrb@bupl.dk
M: 25 32 33 00
T: 35 46 54 60